

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1113

Vragen van de leden **Omtzigt** en **Agnes Mulder** (beiden CDA) aan de staatssecretarissen van Financiën en van Infrastructuur en Waterstaat en de Minister van Financiën over *de kosten van stimulering van elektrische auto's en de totaal onderschatte vooruitgang in batterij technologie* (ingezonden 2 januari 2019).

Mededeling van Staatssecretaris **Snel** (Financiën) (ontvangen 11 januari 2019).

Vraag 1

In hoeverre deelt u, gelet op uw berekening in het kader van de behandeling van de Fiscale vergroeningsmaatregelen 2019 dat een Tesla model S bij een leaseperiode van vijf jaar gemiddeld € 73.120 belastingsubsidie ontvangt, thans de inschatting dat er in 2018 meer dan 16.000 elektrische auto's op naam gezet worden, waarvan ten minste 10.000 in het allerduurste segment (Tesla S, Tesla M, Jaguar I-Pace)?^{1 2}

Vraag 2

Kunt u aangeven hoeveel van deze elektrische auto's er uiteindelijk in 2018 op naam gezet zijn?

Vraag 3

Klopt het dat het overgrote deel van deze elektrische auto's in een leasecontract zit en dus gebruik maakt van de 4% bijtelling?

Vraag 4

Kunt u aangeven hoeveel belastingsubsidie de elektrische auto's, die dit jaar op naam gezet zijn, in de komende vijf jaar kosten aan misgelopen motorrijtuigenbelasting (MRB), belasting van personenauto's en motorrijtuigen (BPM), korting op inkomstenbelasting en loonbelasting (IB/LB-korting), milieu-investeringsaftrek (MIA), Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA), Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (VAMIL)? Klopt het dat dat ver over de half miljard euro is?

¹ Kamerstukken 35 209, nr. 6 (nota van wijziging, blz. 10)

² <https://nederlandelektrisch.nl/actueel/verkoopcijfers>

Vraag 5

Is het bedrag uit de vorige vraag kosteneffectief uitgegeven om CO₂-besparing te bereiken? Kunt u het antwoord toelichten?

Vraag 6

Klopt het dat in 2019 er ten minste twee full electric modellen op de markt komen, die beneden de zogenoemde cap zitten van 50.000 euro en toch een behoorlijke actieradius hebben (op papier meer dan 440 kilometer), namelijk de Hyundai KONA en de Kia E-Niro?

Vraag 7

Is het u bekend dat er nu al advertenties zijn die duidelijk maken dat het leasen van een Kia E-Niro je ongeveer 50 of 60 euro netto per maand kost in de bijtelling?

(<https://www.activlease.nl/4-procent-bijtelling/>³)

Vraag 8

Herinnert u zich dat in Nederland een ware run ontstond op de Mitsubishi Outlander, toen die in 2014 en 2015 geleased kon worden voor ongeveer 100 euro per maand?

Vraag 9

Erkent u dat de nieuwprijs (en dus de leasekosten voor de zaak) van de Outlander toen vergelijkbaar is met die van Hyundai KONA en de Kia E-Niro nu, namelijk vanaf ongeveer 40.000 euro? Erkent u dat dat een prijs categorie is waarin toch al redelijk veel mensen – met een relatief hoog middeninkomen – een lease auto mogen uitzoeken?

Vraag 10

Kunt u de berekening van de kosten van een geleasede Tesla Model S voor de belastingbetaler bij een vijfjarig lease contract, ook uitvoeren voor een geleasede Hyundai KONA Electric Premium, Pulse Red van 45.000 euro? Hoeveel kost die auto, als hij vijf jaar geleased wordt in 2019 in belastingsubsidies?

Vraag 11

Hoeveel van dit soort auto's (elektrische auto's onder de 50.000 euro met een range boven de 300–400 kilometer zoals de Hyundai KONA en de Kia E-Niro) verwacht u dat er op naam gezet zullen worden in 2019 en 2020 en hoe groot zal de belastingsubsidie zijn op die auto's in de komende paar jaren gederfd wordt, ervan uitgaande dat het overgrote deel hiervan geleased zal worden?

Vraag 12

Vindt u dat deze belastingsubsidie doelmatig word uitgegeven?

Vraag 13

Kunt u aangeven hoe hoog de belastingsubsidies op elektrische auto's volgens de Startnota in 2019 zouden zijn en hoeveel u nu verwacht dat ze zullen zijn (uitgesplitst naar MRB, BPM, IB/LB korting, MIA/KIA/VAMIL)?

Vraag 14

Acht u het gepast om in te grijpen in de bijtelling en de oversubsidiëring van elektrische auto's?

Vraag 15

Bent u bereid maatregelen voor te bereiden om de oversubsidiëring van elektrische auto's in 2019 of 2020 in te perken?

³ <https://www.activlease.nl/4-procent-bijtelling/>

Vraag 16

Herinnert u zich het belastingsubsidiedrama met onder andere de semi-elektrische Mitisbushi Outlander in de jaren 2013–2016, waarover de Algemene Rekenkamer vernietigende rapporten schreef, omdat er voor miljarden euro's belastingsubsidie voor zuinige auto's uitgegeven was zonder effect?

Vraag 17

Herinnert u zich de vernietigende rapporten van de Algemene Rekenkamer, die al in 2014 concludeerde dat het stimuleren van de vraag naar zuinige auto's teneinde de CO₂-uitstoot te verlagen sinds 2007 mogelijk 5 miljard euro had gekost, alsmede dat het minder CO₂ besparing had opgeleverd dan uit de officiële cijfers bleek en per bespaarde ton CO₂ relatief duur was?

Vraag 18

Kunt u aangeven hoe het staat met de opvolging van elk van de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer?⁴

Vraag 19

Herinnert u zich dat in de Startnota van het tweede kabinet-Rutte in bijlage 4 voorspeld werd de belastingsubsidie via een verlaagde bijtelling voor schone auto's in 2016 precies 215 miljoen euro belastingderving zou opleveren?⁵

Vraag 20

Klopt het dat deze voorspelling verkeerd bleek te zijn en dat in de Miljoenennota 2018 duidelijk werd dat de echte kosten van de verlaagde bijtelling 829 miljoen euro bedroegen, ofwel bijna het viervoudige van de voorspelling?⁶

Vraag 21

Heeft er ooit een evaluatie van de ramingsmethode naar aanleiding van de overschrijding plaatsgevonden en is het econometrische model CarbonTax hierop geëvalueerd? Zo ja, kunt u die evoluties aan de Kamer doen toekomen? Zo nee, wordt een model dat er een factor 4 naast kan zitten, dan gewoon verder gebruikt?

Vraag 22

Erkent u dat een van de belangrijkste variabelen in de modellen over elektrisch rijden de kosten van een batterij zijn, namelijk hoeveel een batterij per kilowattuur (kWh) opslag kost, juist omdat de kosten voor de batterij van een elektrische auto bij uitstek het kostprijsverhogende aspect waren van een elektrische auto?

Vraag 23

Erkent u dat, wanneer de batterij prijzen onder de 100 dollar per kWh vallen, een elektrische auto door de meeste kenners als competitief gezien wordt? Deelt u deze inschatting? Zo nee, wat is dan volgens u het omslagpunt?

Vraag 24

Herinnert u zich dat het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) in 2012 in zijn studie «Elektrisch rijden in 2050: gevolgen voor de leefomgeving uitgang van batterijkosten van 250 tot 400 euro per kWh in 2050, zodat de gemiddelde elektrische auto in 2050 een actieradius heeft van circa 250 kilometer, en dat de meerkosten van een elektrische auto ten opzichte van een benzine- of dieselauto daarmee ongeveer 15.000 tot 20.000 euro bedragen?

Vraag 25

Erkent u dat de vooruitgang die volgens het PBL tussen 2012 en 2050 (38 jaar) zou plaatsvinden al in zes jaar (tussen 2012 en 2018) heeft plaatsgevonden?

⁴ <https://www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2014/05/21/resultaten-verantwoordingsonderzoek-2013-bij-het-ministerie-van-financien>

⁵ Kamerstuk 33 400, nr. 18, bijlage 4 (in de tabel bij Verlaging lastendruk op arbeid en dan Verlaging fiscale bijtelling IB (zeer) zuinige auto's).

⁶ Kamerstuk 34 775, nr. 2 (tabel 6.3.1 in de bijlage)

Vraag 26

Is het u bekend dat de prijs van batterijen tussen 2000 en 2018 met zeker 80% gedaald is van ongeveer \$ 1.000 per kWh naar onder de \$ 200 per kWh?

Vraag 27

Is het u bekend dat Bloomberg in het gezaghebbende rapport «New energy outlook 2018» verwacht dat de prijs daalt naar \$ 70 per kWh in 2030?⁷

Vraag 28

Is het u bekend dat Lei Zhang, oprichter en bestuursvoorzitter van Envision Energy, verwacht dat de prijs daalt naar \$ 100 per kWh in 2020 en \$ 50 per kWh in 2025?⁸

Vraag 29

Is het u bekend dat er schattingen zijn dat Tesla nu al batterijen produceert voor \$ 111 per kWh?⁹

Vraag 30

Klopt het dat het PBL in de 2018 update van de kosten energie-en klimaat-transitie schrijft dat de batterijkosten verondersteld zijn te dalen van \$ 180 per kWh in 2020 naar \$ 150 per kWh in 2030?

Vraag 31

Bent u ervan op de hoogte dat het door de rijksoverheid gebruikte CARbonTax-model 3.0 in 2015 ervan uitging dat de gemiddelde voorspelling voor batterijkosten in 2020 ongeveer \$ 400 per kWh is (bij de huidige wisselkoers is dit ongeveer € 300 per kWh)? 10)

Vraag 32

Erkent u dat de batterijkosten nu al een factor 2–3 lager liggen dan het PBL in 2012 voorspelde dat ze in 2050 zouden zijn?

Vraag 33

Kunt u aangeven wat de aannames van de batterijprijzen zijn in het CARbon-TAX model zijn dat gebruikt is voor de doorrekening van de Autobrief II? Hoe hoog zou de prijs per kWh zijn in 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 in het centrale scenario?

Vraag 34

Kunt u aangeven wat de aannames van de batterijprijzen zijn in het CARbon-TAX model, dat in 2018 op de ministeries is gebruikt? Hoe hoog is de prijs per kWh in elk van de jaren 2018 tot en met 2030 in het centrale scenario?

Vraag 35

Kunt u aangeven hoe duur een batterij van 100 kWh is voor een auto in 2020, in de situaties a) dat het PBL met zijn verwachting uit 2015 gelijk zou hebben en de batterijkosten \$ 400 per kWh zouden zijn, b) dat het PBL met zijn verwachting uit 2018 gelijk heeft en de batterijkosten \$ 180 per kWh zijn en c) dat de batterijkosten \$ 100 per kWh zijn?

Vraag 36

Kunt u aangeven hoe duur een batterij van 100 kWh is voor een auto in 2030 in de gevallen a) dat het PBL gelijk heeft met zijn verwachting uit 2018 en de batterijkosten \$ 150 per kWh zijn, b) dat Bloomberg gelijk heeft en die kosten \$ 70 per kWh zijn, en c) dat de heer Zang gelijk krijgt en die kosten onder de \$ 50 per kWh dalen?

⁷ <https://about.bnef.com/new-energy-outlook/#toc-download>

⁸ <https://cleantechnica.com/2018/12/07/envision-energy-says-ev-battery-cell-costs-will-fall-below-50-kwh-by-2025/>

⁹ <https://www.ft.com/content/d403516c-eca7-11e8-8180-9cf212677a57>

Vraag 37

Acht u de input van de modellen van batterijprijzen voor CARbonTax in 2015 en 2018 realistisch of niet? Zo nee, tot hoeveel oversubsidiëring gaat dit de komende jaren (2019–2020 en de periode daarna) leiden en wat gaat u doen om een realistische schatting in de modellen mee te nemen?

Vraag 38

Bent u bereid deze vragen een voor een, zorgvuldig en voor 14 januari 12.00 uur te beantwoorden?

Mededeling

Op 2 januari 2019 zijn door de leden Omtzigt en Agnes Mulder schriftelijke vragen gesteld aan de Staatssecretaris van Financiën, de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en de Minister van Financiën over de kosten van stimulering van elektrische auto's en de totaal onderschatte vooruitgang in batterij technologie (kenmerk 2019Z00009), met het verzoek deze vragen voor 14 januari 2019, 12:00 uur te beantwoorden. Ik informeer u dat een zorgvuldige beantwoording van deze vragen nadere afstemming vergt. Deze vragen zullen daarom binnen de reguliere termijn van drie weken worden beantwoord.